AYLIK MİZAH DERGİSİ YIL : 6

KASIKATÜR

SAYI : 61 NİSAN 1998

ÖZEL SAYI

1 NİSAN NEŞE DOLUYOR İNSAN

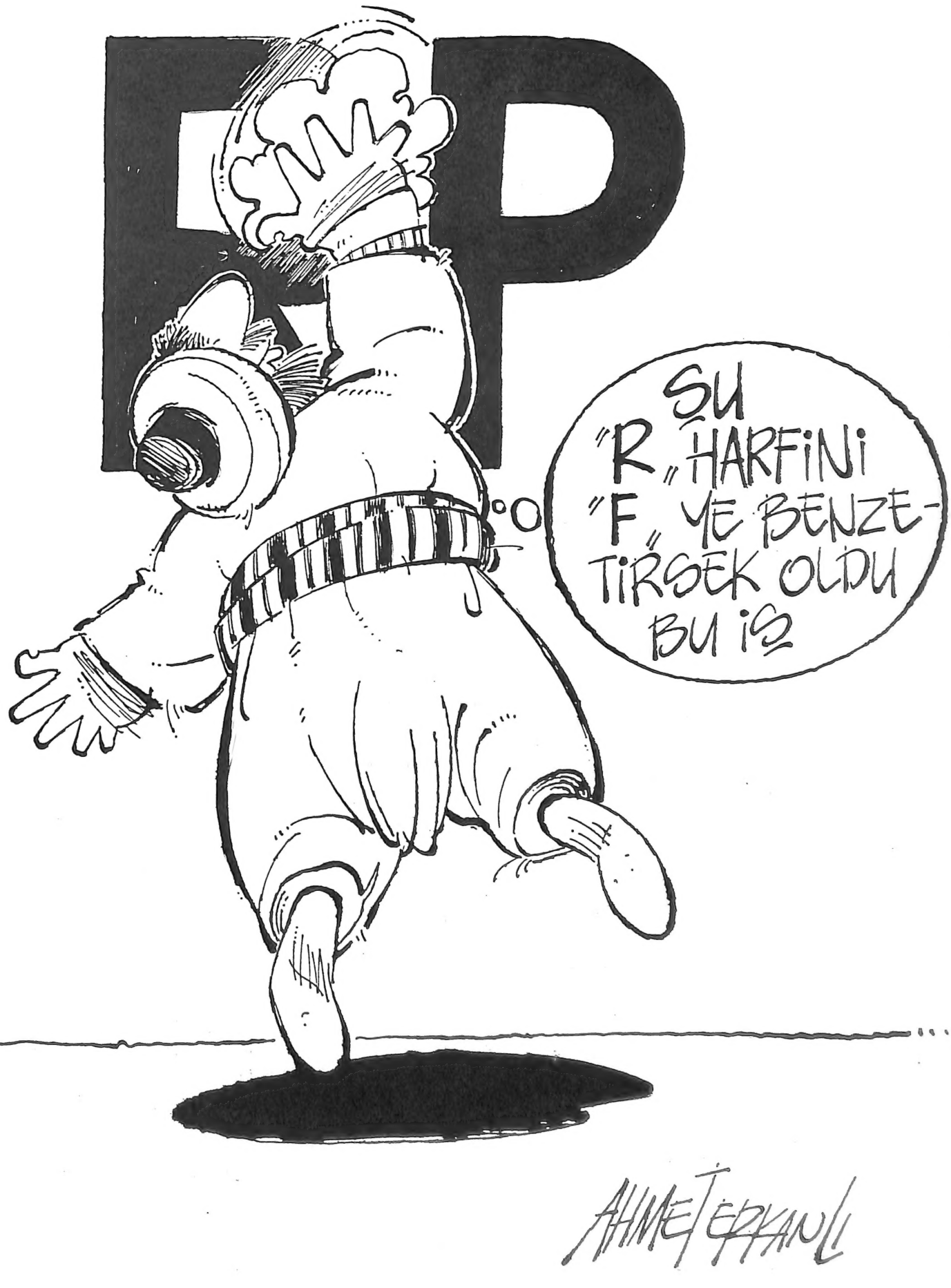
FP
SU "R" HARFİNİ "F" YE BENZETİRSEK OLDU BU İŞ
AHMET ERKANLI

SAHİBİ VE YAYIN YÖNETMENİ
KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ
ANKARA TEMSİLCİLİĞİ ADINA
METİN PEKER

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
MURAT ÖZMENEK

YAYIN KURULU
ALİ FUAT SÜER
CUMHUR GAZİOĞLU
OKTAY BİNGÖL
ORHAN TÜLEYLİOĞLU
HİCABİ DEMİRCİ
MURAT SAYIN

KATKIDA BULUNANLAR
ALİ ULVİ ERSOY
ALİ ŞÜR
ALTAN ÖZKESİCİ
AHMET ERKANLI
AKIN ÖNDER
AŞKIN AYRANCIOĞLU
A. TEOMAN SANALAN
BAYRAM ALİ KARA
BİROL ÇÜN
BÜLENT ÖKUTAN
CEM KOÇ
CEZMİ ERMİŞ
CEMALETTİN GÜZELOĞLU
CANOL KOCAGÖZ
CİHAN İŞBAŞI
EROL ÖZDEMİR
ERAY ÖZBEK
ERCAN BAYSAL
FERRUH DOĞAN
DİNÇER PİLGİR
HASAN UYSAL
GÜNGÖR KABAKÇIOĞLU
İSMET LOKMAN
İZEL ROZENTAL
NURİ BİLGİN
KAMİL YAVUZ
KEMAL ÖZYURT
KURTULUŞ KAYALI
MÜMTAZ İDİL
MUSTAFA BİLGİN
MUSTAFA YILDIZ
METE GÖKTÜRK
MEHMET ALİ EROL
MEHMET SEVER
OĞUZ GÜREL
ORHAN DOĞU
RUHİ TEK
TAYFUN AKGÜL
SAMİ CANER
SEÇKİN TEMUR
SERDAR ÇAKIRER
YİĞİT ÖZGÜR
YENER ÇAKMAK

DERGİ TEMSİLCİLİKLERİ
Antalya/Cihan İşbaşı • Bursa/Mümin Bayram • Çorum/Altan Özkesici • İzmir/Cem Koç • Trabzon/Adnan Taç • Mersin/Serdar Kutça • Sinop/Seyit Saatçi • Zonguldak/Kürşat Coşkun • Kıbrıs/Hüseyin Çakmak

DİZGİ : DAMAR LTD. ŞTİ. • ANKARA
Özveren Sok. 3/8 Demirtepe Tel: 232 01 11

BASKI: SETA MATBAACILIK LTD. ŞTİ.
Necatibey Cad. 51/1 • 232 05 20

İRTİBAT VE YAZIŞMA ADRESİ
Konur Sokak 31/10 Kızılay-Ankara
Tel/Fax: 417 37 28

POSTA ÇEK NO: 104902 METİN PEKER
Altı Ay: 3.000.000 TL • Bir Yıllık: 6.000.000 TL

Kapak Karikatürü: MARK LİKGALTER

Karikatür Dergisi'ndeki eserler izin alınmadan kesinlikle yayınlanamaz.

KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ

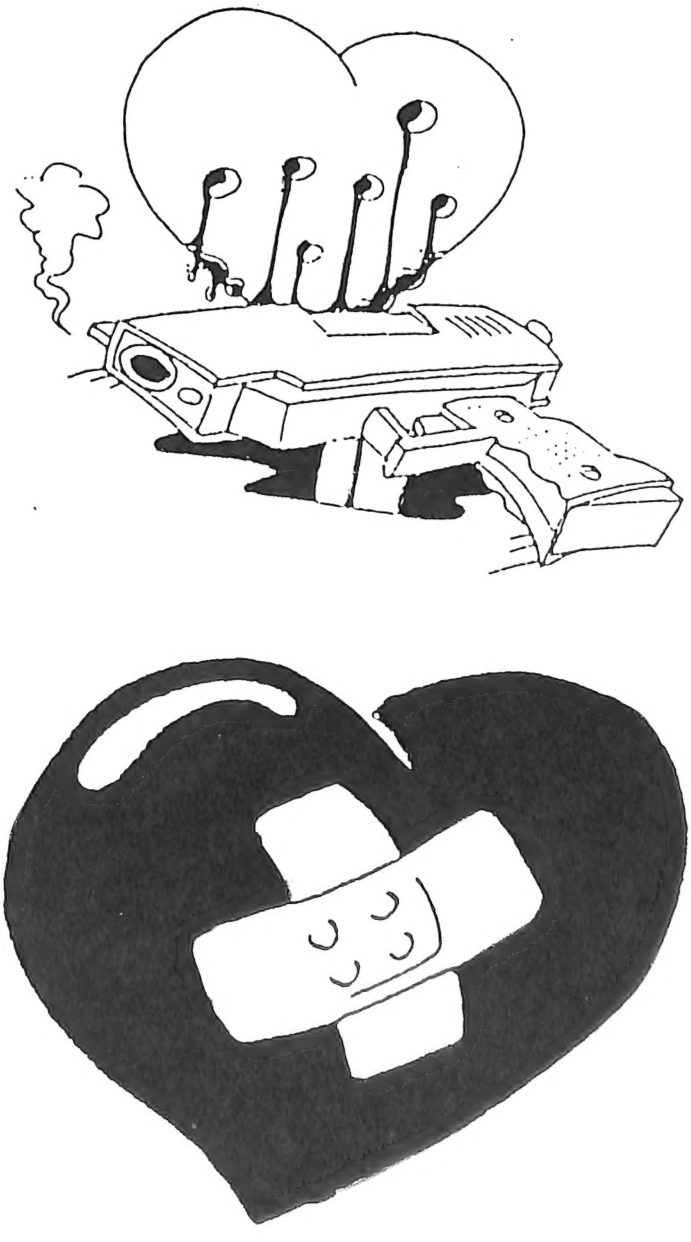

YORUMSUZ

ENGİN SELÇUK

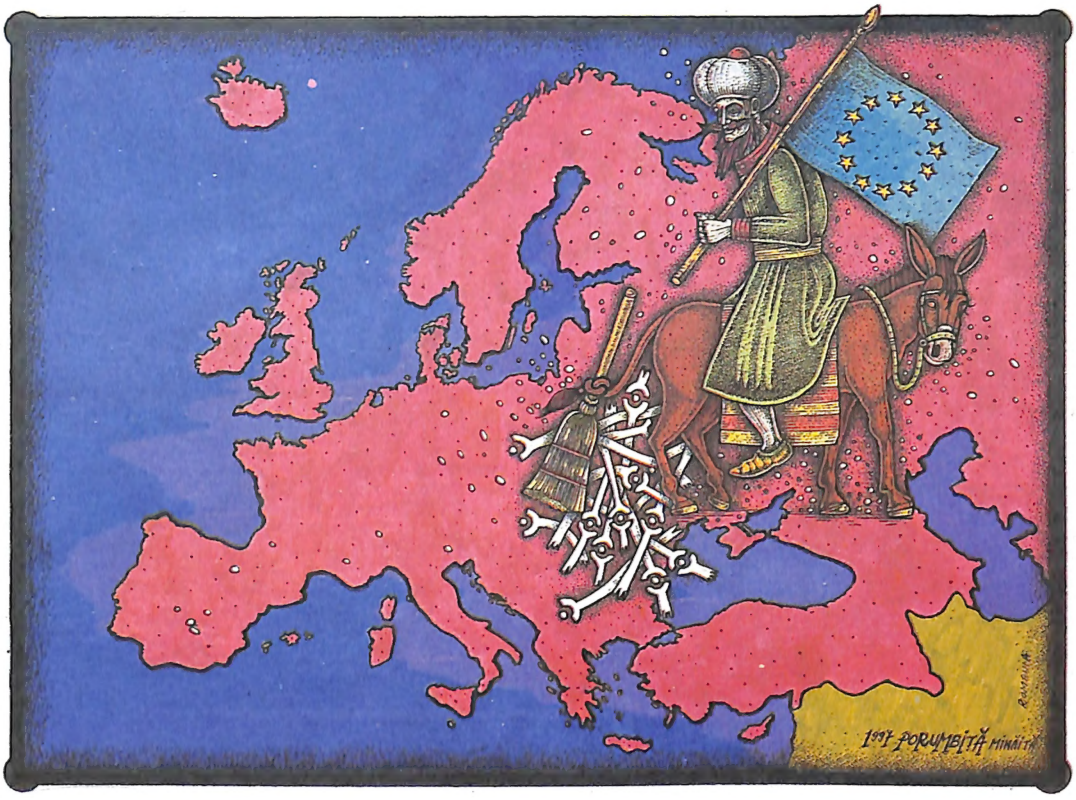

MİHATİA PROMBİTA / ROMANYA

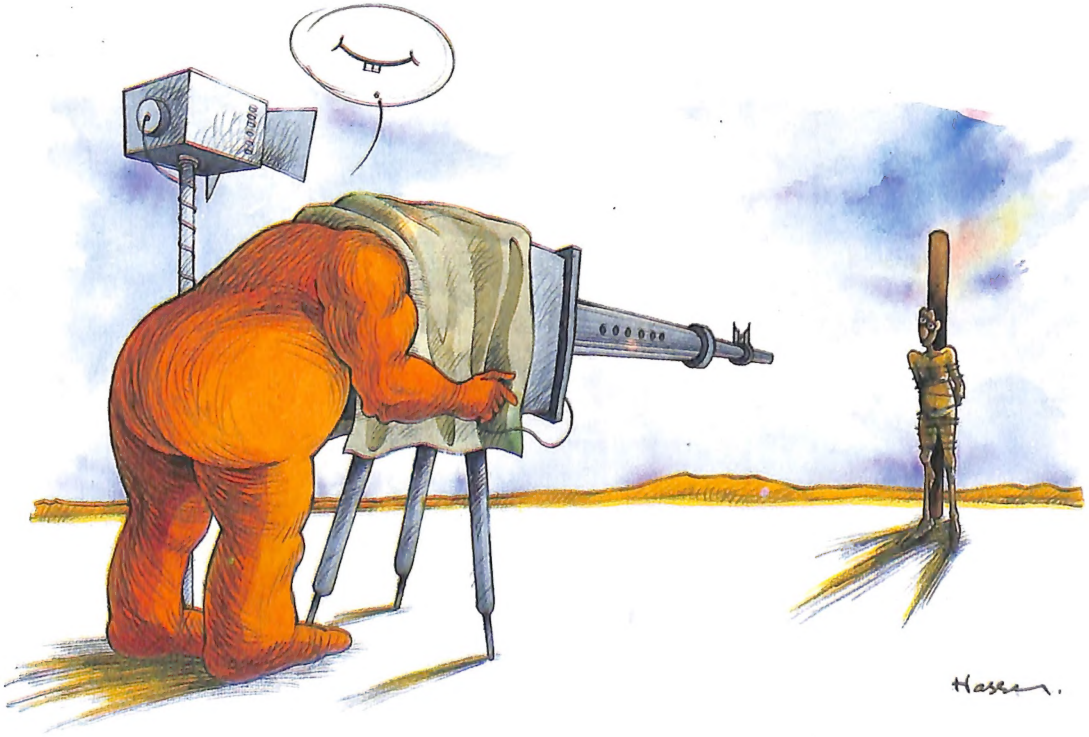

HASSAN KARİM ZADEH / İRAN

TÜRK SİNEMASINA YABANCI GİBİ BAKMAK...

ZARF İLE MAZRUF

KURTULUŞ KAYALI

Türk sineması konusundaki en temel şikayetlerden biri sinema üzerine yazılanlar hakkındaki genelleşmiş kanaatlerdir. Türk sineması üzerine yazanlar arasında hariçten gazel okuyanlar fahiş sayılabilecek yanlışlıklar yapmaktadır. Tabii bu hariç kelimesini değişik şekillerde anlamak mümkündür. Neredeyse hemen herkes dışarıdan konuşmaktadır. Bir örnek vermek gerekirse Türk sinemasının sıradan ürünlerini abartılı tepki vermeden seyredemeyenlerin sinemayla soğukkanlı bir ilişki kuramayacaklarının aşikâr olduğu söylenebilir. Zaten sinema üzerine yazılanların bazı aksaklıkları da böylesi bir ilişki biçiminden kaynaklanmaktadır. Bu alana ilişkin olarak bedahat olarak nitelendirilebilecek gerçeklikler bile gündemde değilse komik sayılabilecek yanlışlıkların yapılmasındaki süreklilik doğal görünmelidir. Aslında somut örnekler üzerinden kalkarak yorum yapmak bazı gerçekliklerin anlaşılmasını sağlayabilir.

Öncelikle yazılmış olan metinlerin azlığı üzerinde durulmalıdır. Türkiye'de sinema yazarları Türk sinemasından daha çok yabancı sinema üzerine yazmışlardır. Türk sineması konusunda yazdıkları da yazıldıkları dönemde revaçta olan konular üzerine sathi değerlendirmelerdir. Genellikle de Türk sineması konusunda yazdıklarının yazdıkları yerlerde kalmasını yeğlemişlerdir. Yabancı sinema üzerine olan yazıları da bariz bir şekilde çeviri koktuğu için daha kolay yazılmışa benzemektedir. Türk sineması üzerinde durmak sınırlı bir biçimde de olsa düşünmeyi gerektirecektir. Zaten yazılagelen metinlere yapılabilecek atıflar buradaki genellemelerin gerçekçiliği konusunda doğru saptamalar yapmayı sağlayabilir. Durumun somut olarak örneklenmesi ilginç nitelemeleri ortaya çıkarabilir. Fellini üzerine rafine soyutlamalar yaparken Metin Erksan hakkında teklemek bundan kaynaklanmaktadır.

Türkiye'de sinemanın gündelik basında yaygınlaştığı dönemde sinema eleştirileri yazan Çetin A. Özkırım'ın düşünceleri kimi gerçeklikleri anlamayı mümkün kılar. Aslında roman biçiminde aktarılan anılar o dönemin temel yaklaşımını özetler gibidir: "Sinema yazıları benim için, hepimiz için de diyebilirim, bir tür hobby'dir... Diyelim bir yan uğraş. Evet, sinema yazıları, film eleştirileri bugün ülkemizde yalnızca bir yan uğraştır. Kazanç sağlamadığı gibi, gönlünüzce bir yazıyı, dilediğinizce de yayınlayamazsınız. Gazetenin sahibi, genel yayın yönetmeni, sorumlu yazı işleri görevlisi gibi çeşitli engelleri aşmak ve okurun alışkanlık duvarlarına toslamadan ilerlemek son derece güçtür... Bir de yerli film adı verilen, Türk sinemasından söz etmek adeta ayıptır. Genellikle bu ayıptan tüm gazete yöneticileri bucak bucak kaçınırlar. Kendi sinemamıza kendimiz sahip çıkmazsak ne olur filan demeyin sakın, böyledir bu? Aşağılanmayı, küçümsenmeyi göze alıp bu konuya eğildiğiniz zaman da sizi, yerli yapımcıların işbirlikçisi sayar çıkarlar."(1) Burada çizilen tablo aslında daha sonraki dönemlerdeki sinema yazarlarının tipolojisini şekillendirmiş gibidir. Türk sinema yazarlarının sınırlılıklarını sözkonusu değiniye dönerek yorumlamak mümkündür. Türk sineması ciddiye alınmadığı için de konu üzerinde önemli yanlışlıklar yapılmıştır. Sözü edilen nitelemeden kalkarak hemen herkesi kapsayacak genellikle bir eleştirmen portresi çizilebilir. Bu da Türk sineması konusunda yazılanların sınırlılıklarını tespit etmek bakımından yararlı bir dayanak olabilir.

Bu genel portre Türk sineması ile ilgili dergilere kadar hemen her yere yoğun olarak yansımıştır. **Kulüp 7** dergisinden son çıkan **Sinerama**'ya kadar Türkiye'deki sinema dergilerinin neredeyse tamamı tipik bir yabancı sinema dergisi gibidir. Bu anlamda son dönemdeki **Yeni Sinema** dergisinin tıpkı adaşı gibi Türk Sineması özel sayısı çıkarması salt onlara has garipliklerden değildir. Aynı durumun neredeyse hemen her sinema dergisi için de geçerli olduğu açıklıkla söylenebilir. Yakın dönemde yayınlanan sinema dergilerinin bir tür yabancı sinema dergileri gibi olmalarının mazereti vardır. Çünkü bugünlerde sinemayı Amerikan sineması istila ettiği için bunun böyle olması doğal görünmektedir. Sinema üzerine yazılagelenler de yabancı sinema konusunda daha belirgin ve önemli bir birikim olduğunu göstermektedir. Türk sinemasındaki eğilimlerin çoğu da yabancı sinema konusunda oluşmuş bir yorum üzerine oturmaktadır. Dergilerin değişik sinema akımlarına verdikleri önem hemen her şeyi açıklayabilecek mahiyettedir. Sözkonusu dergilerde Türk sinemasına ilişkin değerlendirmeleri pertavsızla aramak gerekmektedir.

Aktarılan tarzdaki bir birikim Türk sinemasına karşı bir yabancı gibi bakmanın vasatını oluşturmaktadır. Aslında önceki dönemlerde de, 1960'lı yılların ortalarında da yerli sinemada ulusal sinema akımını yerleştirmeye çalışanlar için de benzeri bir durum sözkonusudur. Değişik bir nedenden kaynaklansa da bir yabancı gibi bakmanın onlar ve hatta popüler film yönetmenleri açısından da geçerli olduğu belirtilmiştir: "Ancak, ber artık popüler sinemaya, daha doğru bir deyişle Yeşilçam'a geçmek ve kolonyal söylemin üretiminin sanat sinemasıyla kısıtlı olmadığını sergilemek istiyorum. Yeşilçam melodramının, bütün 'yerli'liğiyle ulusal kimlik sorununu ortaya koyuş tarzını ve bu tarzın kolonyal söylemin üretilmesiyle ilişkisini göstermeyi umuyorum."(2) Bu tür değerlendirmelerde aşırı sayılabilecek bir genelleme yapılmaktadır. Yapılacak genellemelerin ayrıntılı bir şekilde tartışılarak Türk sinemasına bir yabancı gibi bakmanın örtük olarak da olsa ne kadar yaygın olduğunun saptanması denenmelidir.

Yabancı olmanın bir başka göstergesi de konu hakkında sathi bilgi sahibi olmaktır. Yukarıda anlatılanlar çerçevesinde değerlendirildiği zaman çoğu sinema yazarının Türk sineması konusundaki bilgilerinin sınırlı olduğu belirtilebilir. Bir somut örnekten kalkarak tahlil yapmak anlamlı olabilir. İlginç bir değerlendirme yapılırken kimi yanlışlıkların ortaya çıkması önemlidir: "Kamera da, karakterlerin arasındaki bakış alışverişine müdahale etmekten kaçınır. Böylelikle, seyircilerin perdede gördüğü, bedenlerin cephesidir; tek bir bakış açısından, başka bir deyişle kameranın 'nesnel' çekimiyle sunulan iki boyutlu bedenler. Ertem Eğilmez'in **Sürtük** (1965) filminde, 'Canan'ı (Hülya Koçyiğit) önden yakın çekimde ağlarken görürüz. Kamera yavaşça çevrilerek ona yaklaşmakta olan Kemal'i (Ekrem Bora) gösterir. Kemal'in bakış açısından Canan'ın arkadan çekimine kesme yapılır. Bir an, karakterlerin bakış açılarının verileceği, açı-ters açı sistemine geçileceğini düşünürüz, ancak Canan Kemal'e döner, bağırıp çağırmaya başlar, derken Kemal'i geçerek kameraya iyice yaklaşır. Bakış açısı çekimi gibi başlayan sahne nesnel bir çekime dönüşür; Canan'ın konuşması bitince durur, kamera geri çekilir, Kemal konuşarak Canan'ı geçer, kameraya yaklaşır ve bu hareket bir kaç kez tekrarlanır."(3) Yazının yayınlandığı derginin 163 ve 164. sayfalarında filme ilişkin fotoğraflar bulunmaktadır. Fakat küçük gibi görülebilecek bir yanlış yapılmıştır. Aynı yönetmenin aynı adla iki kere çektiği filmler birbirine karıştırılmıştır. 1964 yılında çekilen Türkan Şoray'ın oynadığı filmden değil, 1971 yılında Hülya Koçyiğit'in oynadığı filmden bahsedilmiştir. Bu önemsenmeyebilecek yanlışın farkına varılsa bile üzerinde durulmayabilir. Zaten olacak olan da budur. Ancak Türk sinemasına yabancı gibi bakmak sadece bu somut örneklerle sınırlı görünmemektedir. Konuyla bağlantılı birkaç başka noktaya daha bakmak yaklaşımdaki sınırlılıkla ortaya çıkabilir. Bu nedenle olayı basit bir yanlışlık olarak nitelememek gerekmektedir. Yazarın birkaç kitaba bakması halinde böyle bir yanlış yapması mümkün değildir. Ancak bu ölçüde sınırlı bir çaba gösterme gereksinimi bile duymaktadır. Bu konudaki rahatlık sadece sözü edilen yazara ait de değildir.

---

(1) Çetin A. Özkırım, **Düş Döngüsü**, Cem Yay., İstanbul 1997, s. 50-51.

(2) Nezih Erdoğan, "Ulusalcılığın ve Sömürgeciliğin Melodramı: Yeşilçam", **Toplum ve Bilim**, No: 67, (Güz 1995), s. 187.

(3) Nezih Erdoğan, "Yeşilçam'da Beden ve Mekânın Eklemlenmesi Üzerine Notlar", *Doğu Batı*, No: 2, (Şubat-Mart-Nisan 1998), s. 158.

LİVİV PENCEA / ROMANYA

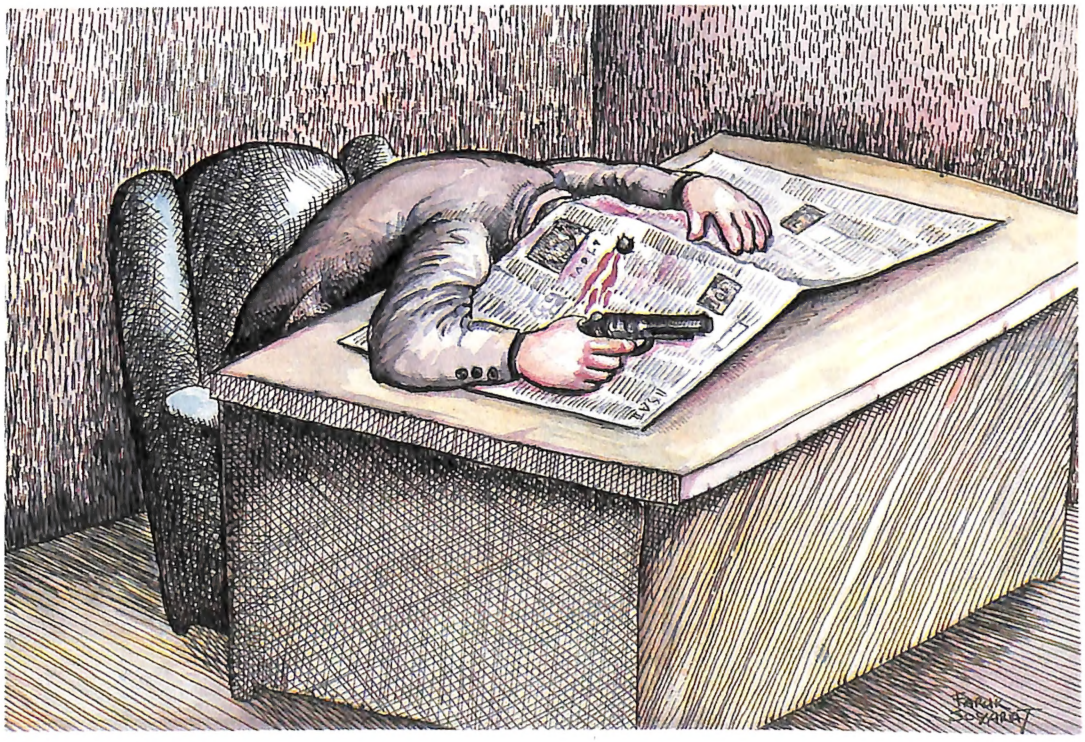

FARUK SOYART / TÜRKİYE

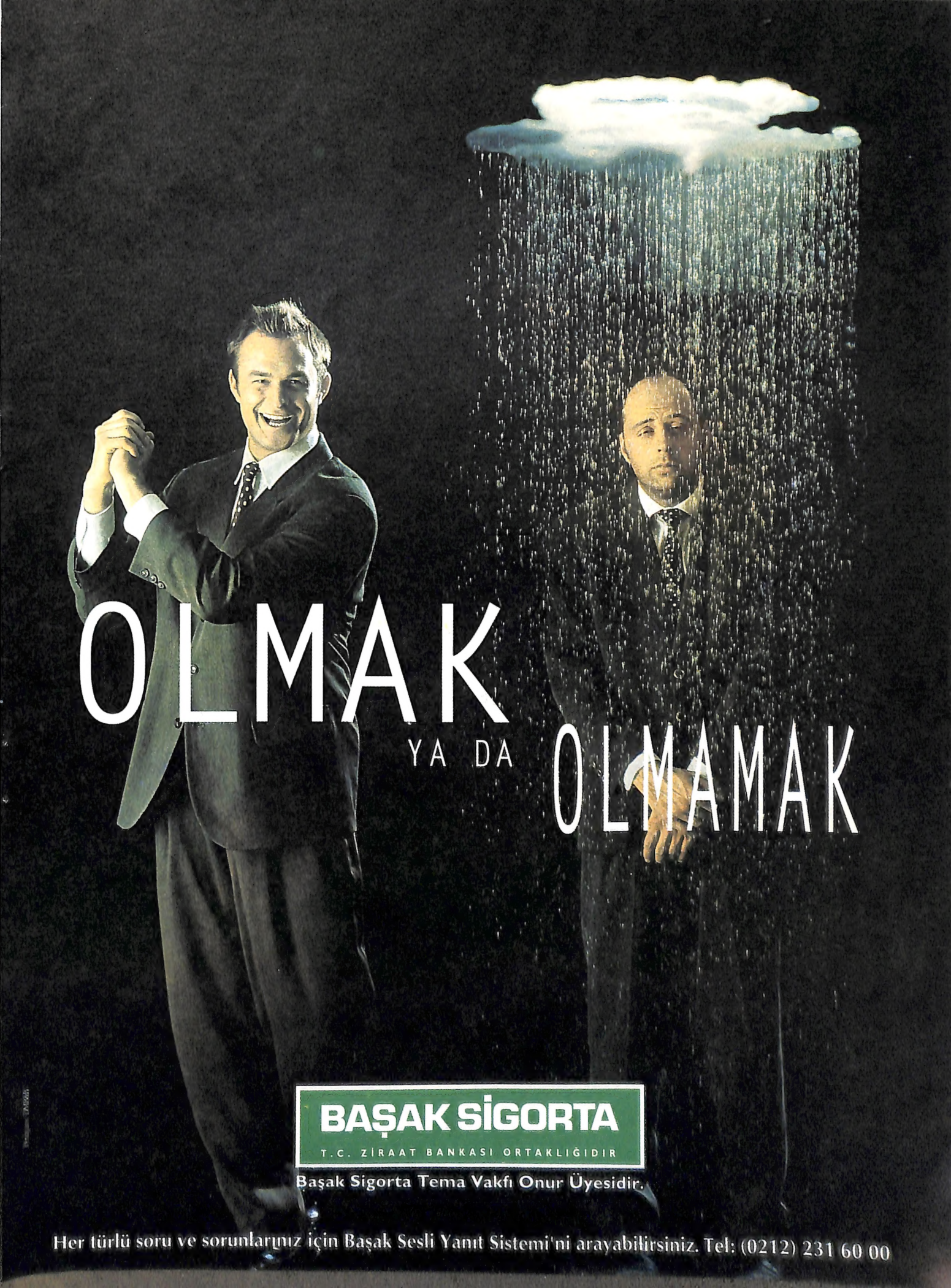

BAŞAK SİGORTA

T.C. ZİRAAT BANKASI ORTAKLIĞIDIR

Başak Sigorta Tema Vakfı Onur Üyesidir.

Her türlü soru ve sorunlarınız için Başak Sesli Yanıt Sistemi'ni arayabilirsiniz. Tel: (0212) 231 60 00

ÇİZGİ YERİNE

■

MÜMTAZ İDİL

■

MERMERLER DE SEVİLİR

1564 yılının 18 Şubat Cuma günü, yani bundan yaklaşık 500 yıl önce, Roma'nın varoşlarından birinde Marcel Corvi'ye yakın Fonari Sokağı'nda duran arabadan, karalara bürünmüş dört adam koşarak 212 no'lu eve girer.

İçeride, demir bir karyolada kaskatı kesilmiş yaşlı bir adam yatmaktadır. Kara cübbeli adamlar, icra memurları titizliğiyle odadaki eşyaların sayımına başlar. Ceviz bir sandığı hışımla açarlar ve içindeki 8190 Duka ile 200 Skudi'ye el koyarlar. Paraların bir bölümü bakır kutuların içine, bir bölümü de mendillere sarılmıştır.

212 no'lu eve giren Roma Sulh yargıcı Tommaso de Cavalieri ile Daniele de Volterra, üzgün bir yüzle Leonardo Buonaroti'ye bakarlar.

"Amcanız ölmüş bay Buanarroti," der, sulh yargıcı Cavalieri, "Evde de sizin işinize yarayacak doğru dürüst bir şey yok. Zavallının, ölmeden üzerine zorlukla çekebildiği şu keçi postundan başka..."

Leonardo Buonarroti, amcası Michelangelo Buonarroti'nin kanı çekilmiş yüzüne bakarak iç geçirir: "Keşke birkaç yüz yıl sonra onun mirasçısı olabilseydim..."

Yatakta cansız yatan vücut, "Konuşsana!" diye çekicini fırlattığı ünlü Musa heykelinin yaratıcısı Michelangelo'dan başkası değildir. Roma'ya yolu düşen herkes, San Pietro in Vincoli Kilisesi'nde sergilenen bu heykeli mutlaka görmüştür. Musa'nın gözlerindeki kornea tabakasının gölgelenmesine kadar ayrıntılara inebilen Michelangelo, mermere tutkunluğun en tipik ve en büyük örneğidir.

Michelangelo, sanata yaklaşımı açısından ne Leonardo'ya ne de en büyük rakibi olan Raphael'e hiç benzemeyen bir sanatçıdır. Herkes için sıradan bir söz olan, "Engeli olmayan yollarda tek başıma gidiyorum." sözleri, Michelangelo için bir yaşam biçimi olmuştur.

Michelangelo'nun tüm yaşamı boyunca bilinen tek yağlı boya tablosu olduğunu biliyor muydunuz? Bir tek "Kutsal Aile" tablosunu yağlı boya çalışmıştır. Nedense, çağdaşlarının aksine yağlı boya resimden hiç hoşlanmamış, yapanları da küçümsemiştir. Michelangelo'nun tutkusu heykellerdir ve mermerleri yaşama dönüştürmek konusunda kendisini geçebilmiş tek bir sanatçı yoktur.

Roma'da, her turist gibi San Pietro kilisesini gezip de, Musa heykelini gördüğünüzde, Michelangelo'nun mermer tutkusunu, Andrej Wajda'nın bile yakalayamadığını düşünebilirsiniz. Burnu sonradan yapıştırılmış zavallı bir "ilah", kendisini mermere işleyen bir sanatçı tarafından, müritlerinin sevgisinden de büyük bir sevgi kazanmıştı. Asıl önemli olan da zaten buydu.

Michelangelo, yaptığı işi seven bir adamdı. Bir mermere yüzlerce yıl sonra bile hayranlıkla bakmamızı sağlayacak kadar işini seviyordu. Belki de çevresindeki insanlara duyduğu hayranlığı, bir başka sevgilisi olan mermerde somutluyordu. Burghel'in, Van Gogh'un tablolarında, Tolstoy'un kitaplarında, Sinan'ın camilerde somutladığı gibi.

İşini seven herkes, Michelangelo'nun ölümü gibi bir ölümü hak etmese de, onun ulaştığı ünü hakediyor demektir. Ama, TCDD Genel Müdürlüğü'ne 3412 model kesen ile, İbni Sina hastanesinde, hasta kayıt kabulde, gözünü büyük duvar saatine dikmiş çıkış saatini bekleyen insanların işlerini sevmesi nasıl beklenebilir? Malzemeden tırtıkladıktan sonra döşediği fayanslardaki desenlerin fabrika hatasını söyleyen seramikçinin? Ya da ne bileyim, her fırsatta ayağa kalkıp, kendisinin atamayla gelmiş en büyük devlet memuru olduğunu söyleme ihtiyacı duyan "müsteşarın"?..

Moda deyimiyle "küreselleşme", insanın kendi dışındaki dünyanın "vahşete çağrısı" karşısında, elindeki "Çocuk Haftası" ciltlerini ya da sınıfını geçer geçmez "ders kitaplarını" sobaya atıp yaktığı bir ortamda başka tür insan yetiştirmenin ölçütü nedir? Balzac'ın, kendi roman Eugene Grandet'yi beyaz kâğıtlar üzerinde öldürdükten sonra ağladığı bir sevgi anlayışından, sevgilisini yatağa bağlayıp sayısız bıçak darbeleriyle lime lime ederek aşkını bu yolla gösteren topluma ulaştık. Tuhaf olan da, toplumun, sevgililerini alınlarından duvara çivileyenlere prim vermesi... Nitekim neden yaptığı sorulduğunda, "çok seviyordum" diyebiliyorlar. Dört yaşındaki bebesini balkondan atıp da, ardından mahkemede "kendisi düştü hakim bey, billah atmadım" diyen insanların değil mermeri, kendisini sevmesi, insanı sevmesi mümkün mü?

Böyle bir toplumun sanat anlayışı, 14'lük tabancayla en uzak balkondaki insanı tek kurşunla düşürebilmek olabilir ancak. Veya, sevgilisini yatağa bağlayıp da öldürmeden 28 yerinden bıçaklayabilme "becerisini" gösteren, günümüzün Michelangelo'su olacak ve hakettiği sanatsal(!) şöhrete ulaşacaktır. Çünkü artık sanatın da sanatçının da tanımı değişmiştir. Nurseli İdiz'in feryatları da bu anlamda hiç de haksız değildir.

Yapılanlar, günü kurtarmanın kısa coşkusudur. Bütün din kitaplarının, felsefe kitaplarının baştacı ettiği, ölümden sonraki yaşam ise, aklı başındakilerin anlattığı gibi, üzerine bastığımız topraklar üzerinde kalmaktaydı. Michelangelo'yu günümüze kadar taşıyan da budur.

Leonardo da Vinci, Cloux şatosunda, Kral I. François'in kucağında son nefesini verirken, "Haşmetli hükümdarımın kollarında ölmek benim için şereflerin en büyüğüdür," demişti.

Gerçekte "o şeref" kime aitti?

"Kafkas Tebeşir Dairesi"nin ünlü açmazıdır bu. Sevgi mi emektir, emek mi sevgi. Michelangelo'ya Musa heykelini yaptıran Musa'ya olan sevgisi midir, mermere olan sevgisi mi?

Bence ikincisi.

Her ikisi de olamaz mı? Olamaz. Sağ kolu ile sol kolu arasında bile bir sevgi farkı gözeten, Musa ile mermer arasında Michelangelo'nun bir tercih yapması, eşyanın doğasına aykırıdır.

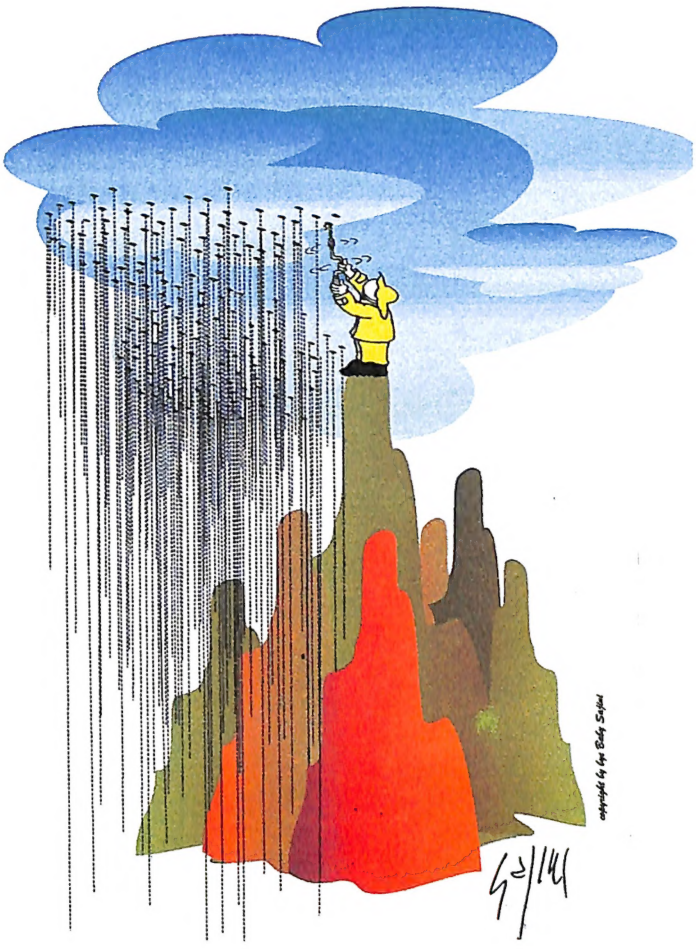

SAJİNİ UGO / İTALYA

FRANTİSEK BOJNİCAN / SLOVENYA

SENAİD SERDAREVİÇ / HIRVATİSTAN

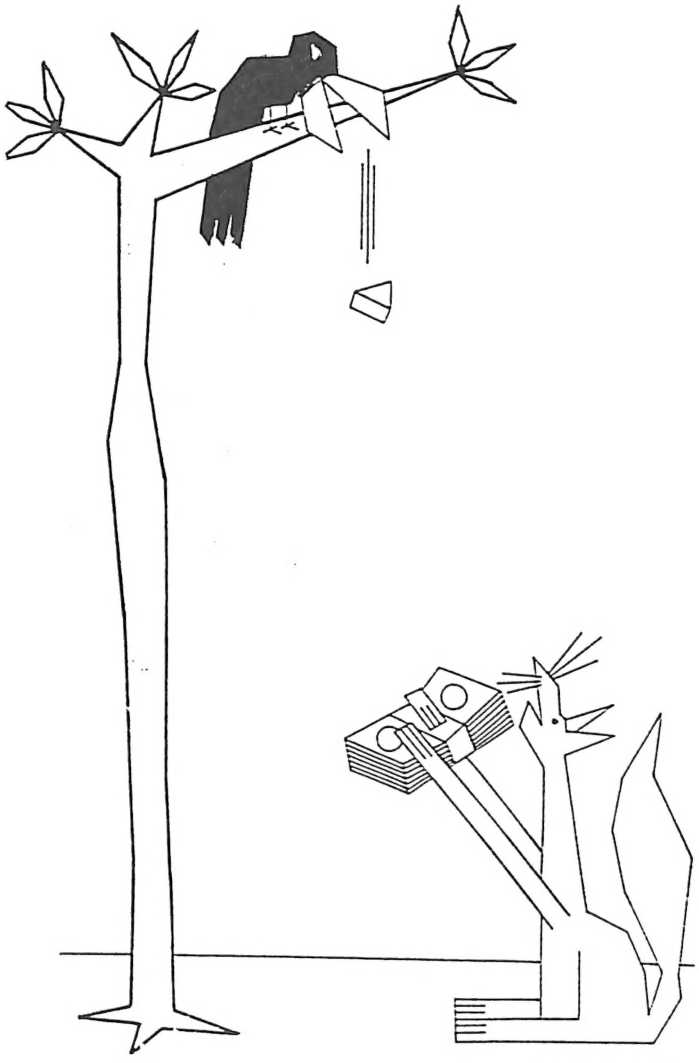

HÜSEYİN ÇAKMAK

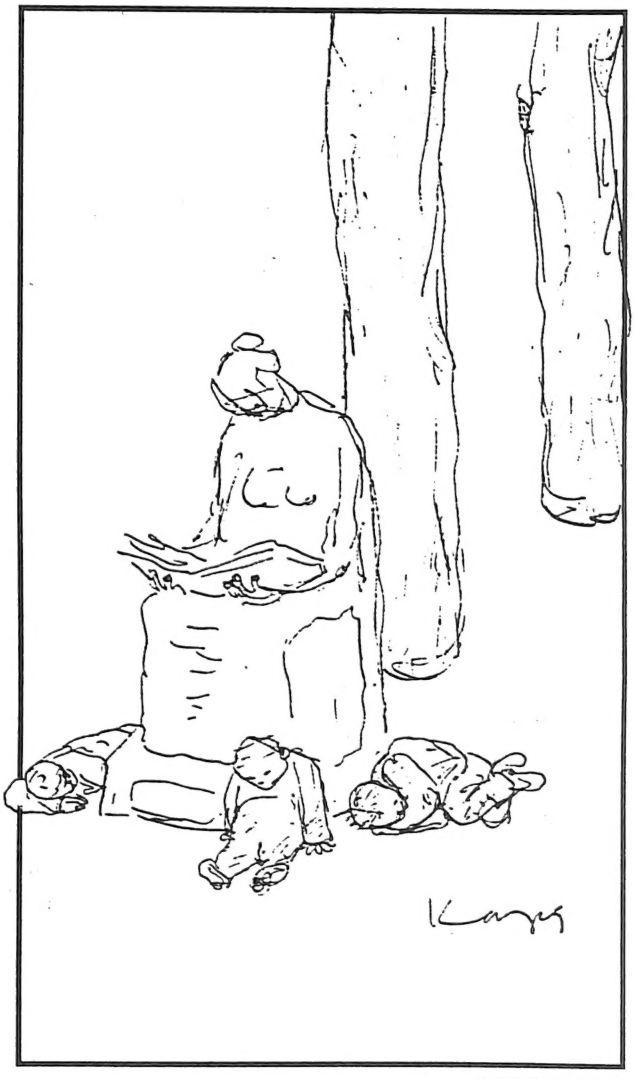

KAYIHAN FIRAT

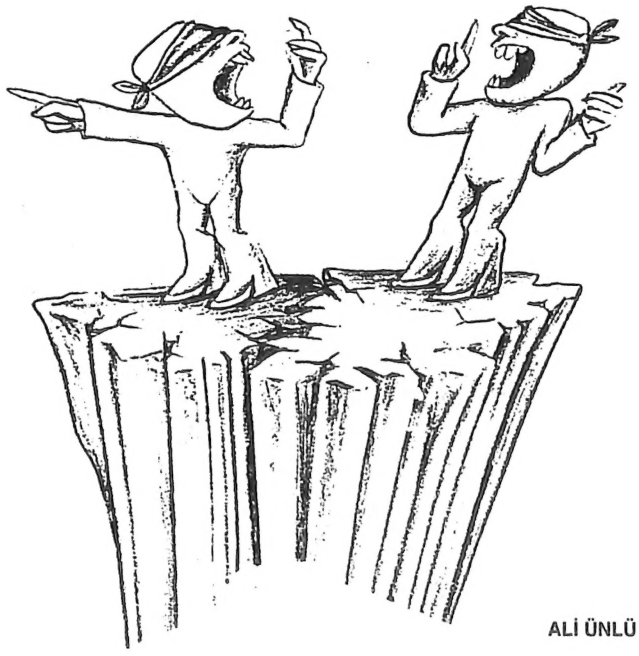

ALİ ÜNLÜ

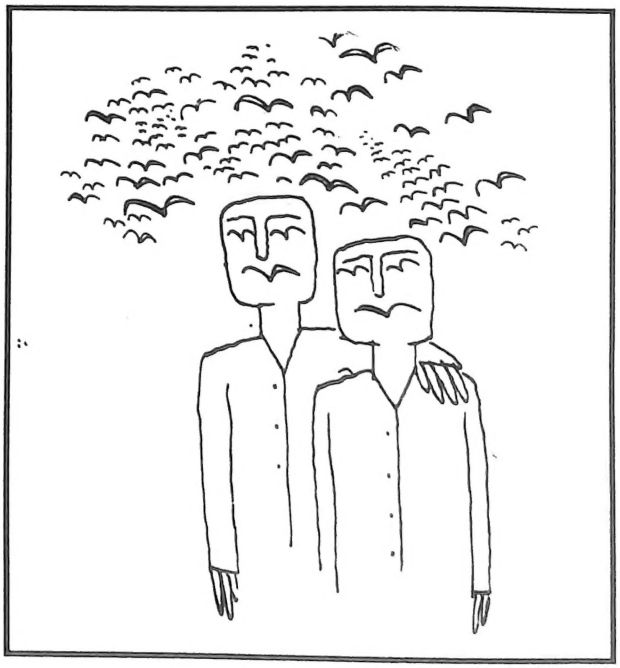

HATAY DUMLUPINAR

MURAT ÖZMENEK

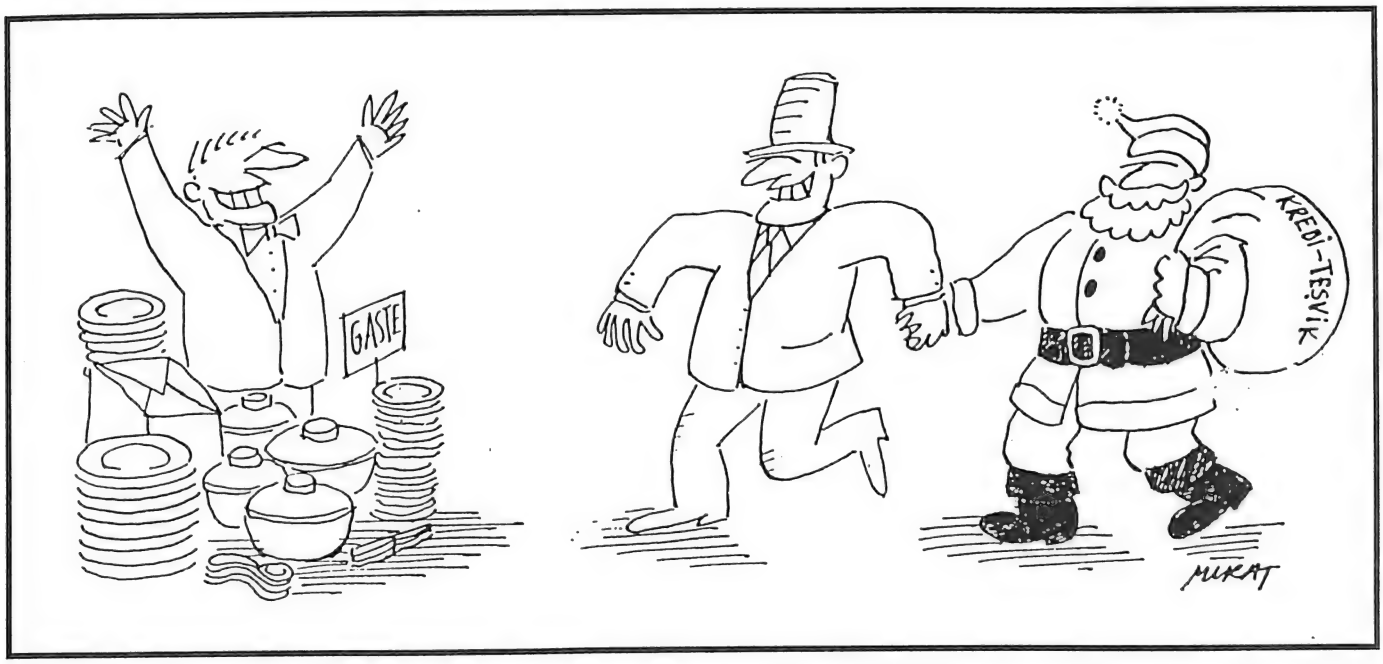

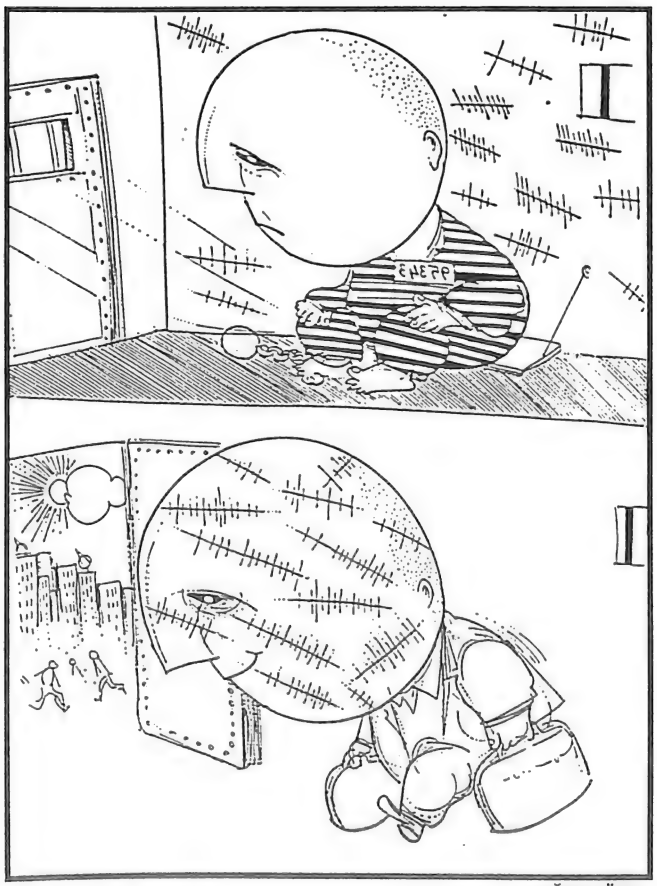

OĞUZ GÜREL

EROL ÖZDEMİR

İnsan yazısıyla var.

Scrikss

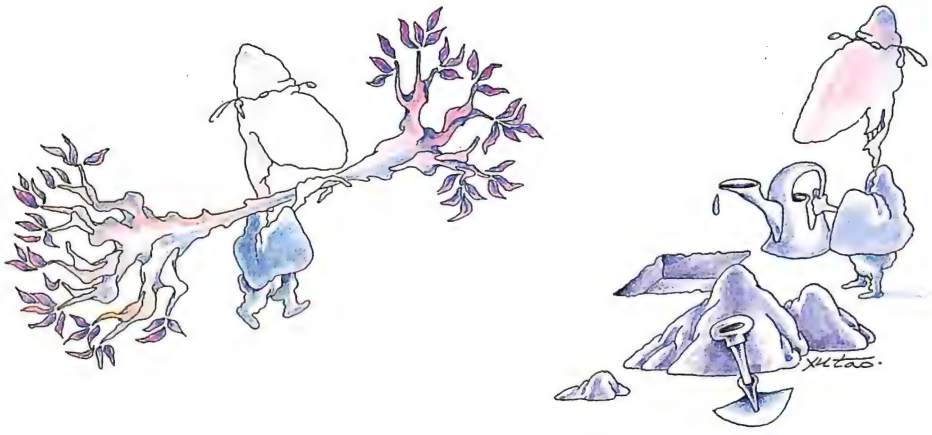

XU TAO / ÇİN

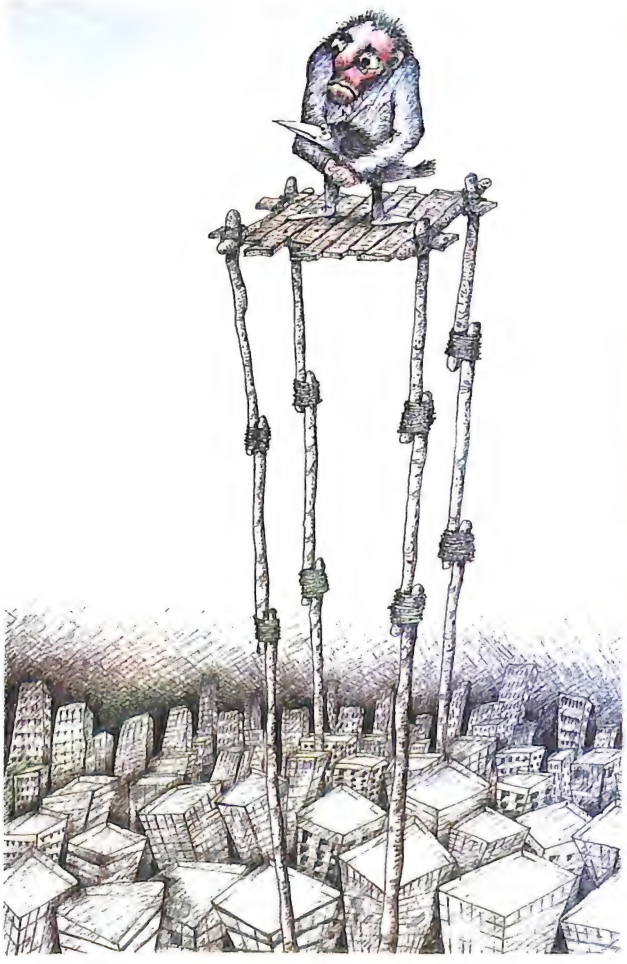

KAYOUMART KLASAT / İRAN

LEONİD MELNİK / RUSYA

GÜLDÜŞÜN ÇORBASI

■

ÖZGÜR ARHAVİLİ

■

LOTARYENLERİN (GAZ)TASI ZABAH...

(Rotaryen mi sandın? Kupon vidim aldım!)

Evet! Böyyük Lotaryen kitleye, yani en hızlı kesen kutsal kupon avcı kitlesine sahip Zabah gaztası (kesinlikle hamam tası deel...) sözüm ve sorum size!..

Biz sizi topluma kuponlu (gaz)ta vermekle tanıyoruktur. İyi de veriyoktunuz! Kentteki, köydeki, damdaki, bayırdaki, çayırdaki; nenelerin, dedelerin, gençlerin, az yetişkinlerin, hormonlu gelişkinlerin hâlâ kulakları çınlıyor; "Türkiye'nin en iyi gaz(tası)...) feryatlarınızla.

Gaz(ta) kuponlarınız karşılığında neler neler veriyoktunuz. Her şeyi o kadar veriyoktunuz ki doğudaki bebeler, başlık parasından kurtulmak umuduyla tomar tomar gaz(tasınıs) kuponlarını birikturur oldular; "Garı artıkım garıda verirler!.." Belkisime diye...

Az gelişmiş yetişkinlere ve hormonlu gelişkinlere haber de veriyorkunuz kuponlarınıs altında. Bugünlerde az gelişmiş yetişkinler vedem hormonlu gelişkin lotaryenlerininize, aynı haberi ayrı ayrı uyarlıyarak farklı kültürlere hizmet formatında vermeye başladınız.

Anlaşılan 24.02.1998 günkü gaz(tasınız) ila bu süreci başlatmışsınız. Kutlarım sizi... gidi siziler... Bu haberinizle tüm lotaryenler sizinle kurur duruyor...

Haydin Lotaryenler! (Gaz)tasınıza koşun, kuponlarınısı kesin, haberlerinsinizi seçin (okuyuns-Şerhan Fensoy)

Şaka bir yanda Zabah gaz(tası) bin yanda. Gerçekten şaka bir yana gazetenizdeki aynı haberin mizahçılara malzeme olacak iki farklı formatı şöyle:

24.02.1998 günkü Zabah'ın az gelişmiş Lotaryenler için sunduğu aynı haberin ilk formatı: "... Güngören'deki evine giderek kiracısı Ferhat İzgi'den kirasını isteyen Şükrü Karasu (43) ile kiracısı arasında kavga çıktı. Elindeki YEMEK KEPÇESİNİ Karasu'nun başına vuran İzgi, Karasu'nun ölümüne neden oldu..."

Aynı haberin ikinci formatı ilk haber bandın sağdan birbuçuk santim aşağısında şu başlıkla geçilmiş: "...Taşla vurduktan sonra, dozerin kepçesi ile başını ezdi..." Başlığın altını kaldırıp, altından çıkan yazıyı okuyorsunuz: "...Güngören'de yıkıntı bir evde yaşayan inşaat işçileri ile evin sahibi Şükrü Karasoy (43) arasında işçilerden Ferhan İzci'nin taşlı saldırısı ile Karasoy bayılarak yere düştü. Hırsını alamayan İzci, iş makinasının kepçesiyle Karasoy'un kafasını ezdi..."

Haberi yazan Hüseyin Belibağlı... Belli eli-dili bağlı değilmiş ki bir haberi iki ayrı formatta yazabilmiş. Eğerkime Karasu mu Karasoy mu, yemek kepçesi mi, dozer kepçesi mi, İzgi mi, İzci mi olduğunun yanıtı için Hüseyin Belibağlı'ya müracaat edebilirsiniz.

Zabah habercisiyle değil köye yazarlarıyla da bir harika. Bir miktarını sıralayalım isterseniz: Başta Ortadoğu uzmanı Beyrut kalıntısı Ozalizmin legalist Borozancı başı yeni İslam cengaveri Cengiz Çan Çan(dar). Cumhuriyet'e üsten bakan İkinci Cumhuriyetin çiçeği burnunda teorisyeni Mehmet Altan, Galatasaray ve Fatih Terim uzmanı hınca hınçlı Hıncal Uluç vs, vs. Bizimkisi de vesvese.

Gaz(ta) gaz(ta) diye diye gaz(tasınız) grubunun bir başka versiyonunun gaz dolu bir reklamı dikkatimi çekti. Özellikle Galatasaray ve Fatih Terim uzmanı hınca hınçlı Hıncal'a ve Fenerbahçe'nin ve futbolumuzun ordinaryusu uluslararası otorite Ali Şen'e duyurulur.

İşte Hunca'nın Galatasaray ürünü olarak piyasaya sunduğu parfüm reklamının logosu: "Avrupa! Avrupa! Duy kokumuzu..." Ligimizin yeni lideri Galatasaray için bu reklam bir şanssızlık bence. Fotomaç'ta Hakkı Yalçın Galatasaray lider olunca hiç vakit kaybetmeksizin bir kokudan söz etmeye başlamıştı.

Hakkı Yalçın'la Hunca'nın kokusu aynı kokudeğildir inşallah... Yandı Galatasaray. "Ben dememiş miydim liglerde bir kokudur yükselmeye başladı" diye. İşte Galatasaray itiraf etti. Türkiye'de duyulanın Avrupa'da da duyulmasından hiç çekinmiyorlar. Aha! yazıyorum. Bunlar hiç benden, hiç Hıncal'an hele ki Ali Şen'den çekinmeden şampiyon da olurlar... Yazmadı demedi demeyin.

Utanmazlar Avrupa'ya kadar yayılan bu kokularıyla Türkiye kupasına da sahip olmaya çalışıyorlar.

Ne ölcek Şen'in hali, ne ölcek Uluç'un ve benim halim. Siz hâlâ gaz(tasınızın) kuponlarısınızı kesmekle müşkülsünüz.

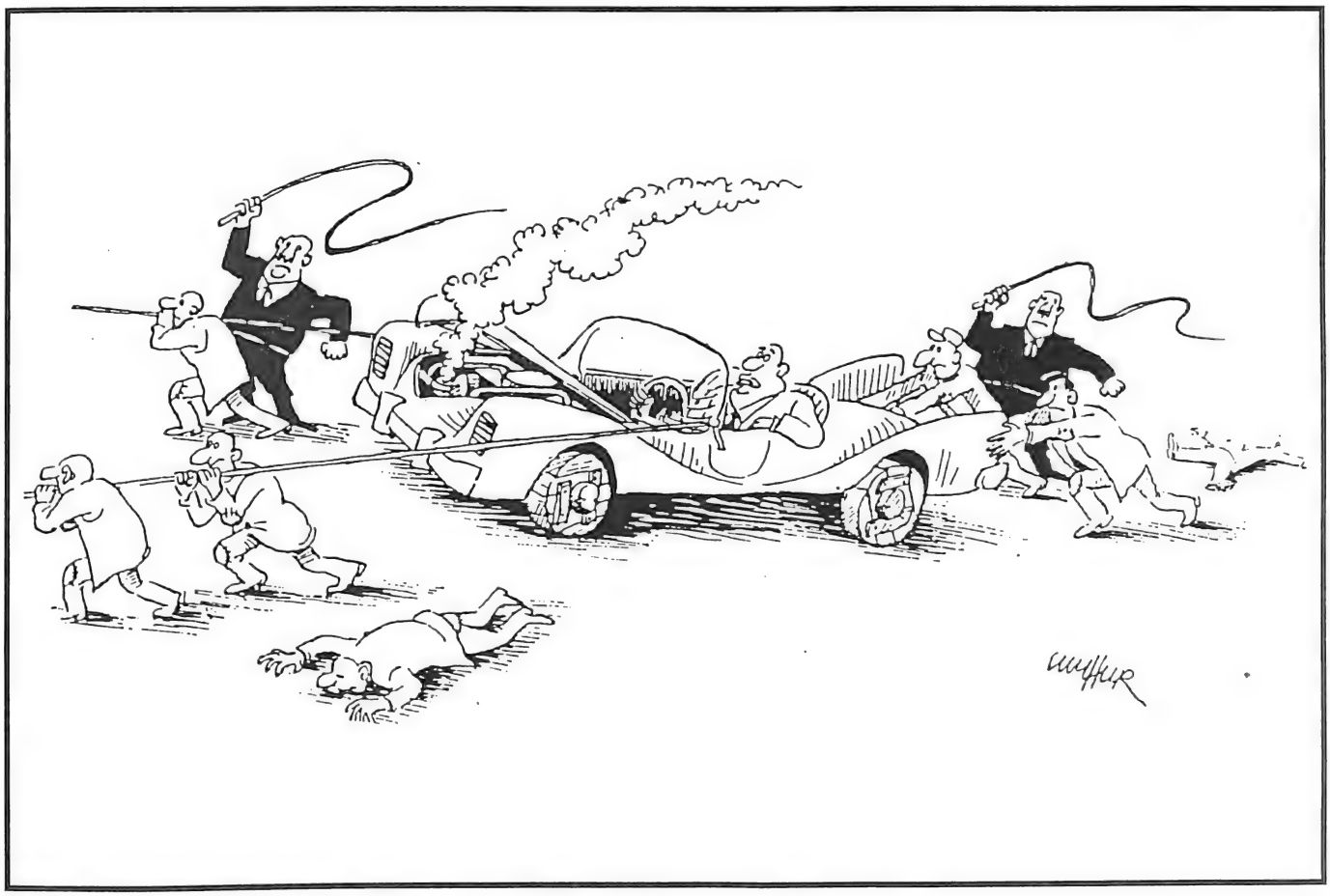

RUHİ TEK | **TREN PENCERESİNDEN**

HALKALI AYI

Yaşlı adam:
- Çocuklar bile ayılara istediğini yaptırabilir.
- Doğru mu?
- Evet. Burnuna halkayı geçirdin mi, ayının işi bitiktir. Çektiğin yere gelir. Oynatırsın, yerlerde süründürürsün.
- Keramet burnuna takılan halkada mı?
- Elbette. Bu halka bazen başka bir şey olabilir. Mesela mesela, kirli işler dosyaları... Bu dosyaların içinden çıkmak isteyen politikacılara her şey yaptırmak olası. Çünkü burnunda halka var.
- Ama ayının boyu 3 metre ağırlığı 800 kg., sert kıllı, etçil memeli. Burnundaki halkaya esir olursa aylığı kalır mı?
- O görkemli ayıyı keklik gibi yürütenin ne olduğunu bilir misiniz?
- Çevresindeki köpekler.
- Bu iş biraz karışıktır. Aslında doğadaki yaşam karışıktır. Mesela ayıya kaval çalmak boşunadır. Anlama yönünden yoksundur. O tef sesinden ve şarkıdan anlar. O zaman kızgın saçta oynatıldığını anımsar. Bu işi Şamanlık dönemlerinde de yaparlardı. Ayı kızgın saca bastırılır. Bu sırada tef çalınır, şarkı söylenir.
- Zavallı ayı.
İlkokul öğrencisi çocuk itiraz etti.
- Neden?
dedi.
Tren bozuk yola girince sallanmaya başladı.

KİMİN ADAMLARI

Tren tıkır tıkır gidiyordu. Aralık, ocak, şubat ayları geçmiş, mart ayı gelmişti. Yokluğunu kimse farketmemişti. Varlığı ile yokluğu arasında bir fark bulunmuyordu.
Yaşlı yolcu vagonun havasını değiştirmek için bir soru sordu:
- Nasıl buldunuz?
Yanındaki arkadaşı bir fıkra anlatmaya başladı:
- Köyün imamı ölünce, imamsız kalmışlar. İmam aramaya başlamışlar. Nasreddin Hoca, köyün ayakkabı hırsızını imam yapalım demiş. Köylüler itiraz etmişler. Hoca, imam olursa hepimizin önünde duracak. Böylece ayakkabılarımızı çalamayacak, yanıtını vermiş.
dedi. Gülüşüldü. Bir çocuk söze karıştı:
- Amca, kediye ciğer emanet edilir mi?
diye sordu.
Tren bir viraja girdi. Herkes sallandı.

SLOBODAN MILIÇ / YUGOSLAVYA

YU BİAONİ / ÇİN

ALTAN ÖZESKİCİ

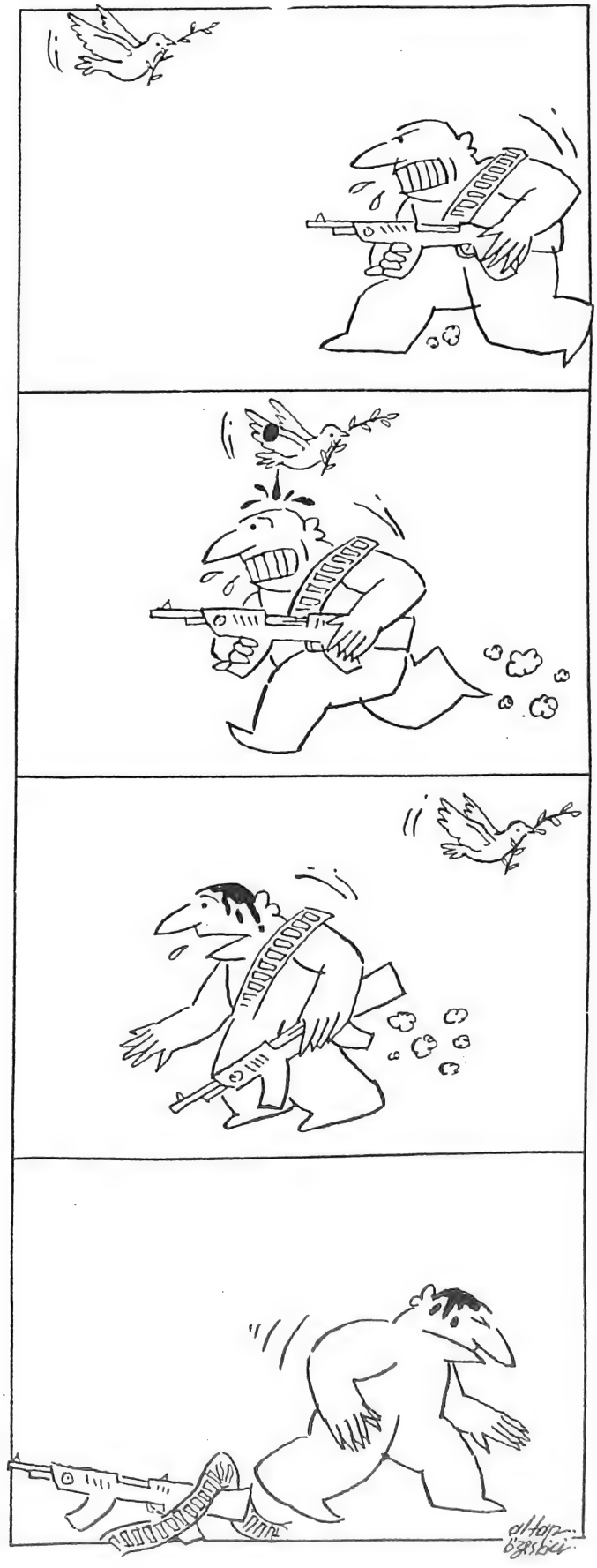

KARİKATÜRİST ANEKTOTLARI

■

YENER ÇAKMAK

■

KAPALI DÖNEMLER ÜZERİNE -TURHAN SELÇUK-

Tek partili dönemden başlayarak 57 yıldır karikatür ve çizgi-roman çiziyorum. DP'nin baskılı son yıllarını anımsıyorum. O günlerde yazıp çizmek, sıkı yönetim içinde yazıp çizmekten daha zor ve tehlikeliydi. Mizah dergimiz DOLMUŞ daha basımevindeyken toplatılıyor, türlü çeşitli bahenelerle ağır ceza mahkemelerine çıkarılıyorduk.

27 Mayıs Devrimi'yle birlikte fikir ve yazıp çizme özgürlüğüne kavuşmuş olduk. Daha sonra 12 Mart ve 12 Eylül'ün baskılı dönemlerinden geçtik. 12 Mart'ta gözaltına alındım. Oradan kalma kaburga kemiklerimdeki kırıklar soğuk havalarda hâlâ sızlar. 12 Eylül'ün ilk gününde de evimden alınarak götürüldüm. Fakat kısa sürdü. Çizilerimden ötürü birçok kez yargılandım, ama tümünden de aklandım. Sıkıyönetim dönemlerinde çizmek zordur diyemiyeceğim.

Nitekim, çizdik de... Okura ulaşabilmenin formülleri yolları vardır. Bazen dış olaylardan esinlenerek; "kızım sana söylüyorum gelinim sen anla" örneği. Bazen de geçmiş dönemlerin eleştirisiymiş gibi yeni olaylarla paraellik ve benzerlik kurarak, en baskılı günlerde bile eleştirilerinizi yapabilirsiniz. Hatta bu çeşit karikatürlerin normal dönemlerden daha da etkili olduklarını söyleyebilirim. Gerçekte ülkemizde sıkıyönetim olsun olmasın, baskı sürekli vardır. Bugün de vardır.

Ben, yılların kazandırdığı deneyimlerimden yararlanarak, karikatürlerimin sansür edilmesini büyük ölçüde önledim. Çalışırken önce kendi sansürümü uygularım. Daha sonra, çok yakından tanıdığım gazetemdeki ölçüleri düşünürüm. En sonra da kanunları ve politik havayı gözönünde tutarım. Bu işlemleri yaparken, söylemek istediklerimden, eleştirilerimden asla ödün vermemeye dikkat ederim. Buna rağmen 12 Eylül sonrası, üniversite olaylarıyla ilgili bir karikatürüm, akşam geç vakitlerde telefonla bildirilen bir yasaklama nedeniyle, diğer yazı ve haberlerle birlikte gazeteden çıkarıldı. Oysa bu dönemde çizdiğim en ılımlı eleştirilerden birisiydi o...

Varlık, sayı: 953, 1 Şubat 1986

DAVİD JOHNY / BELÇİKA

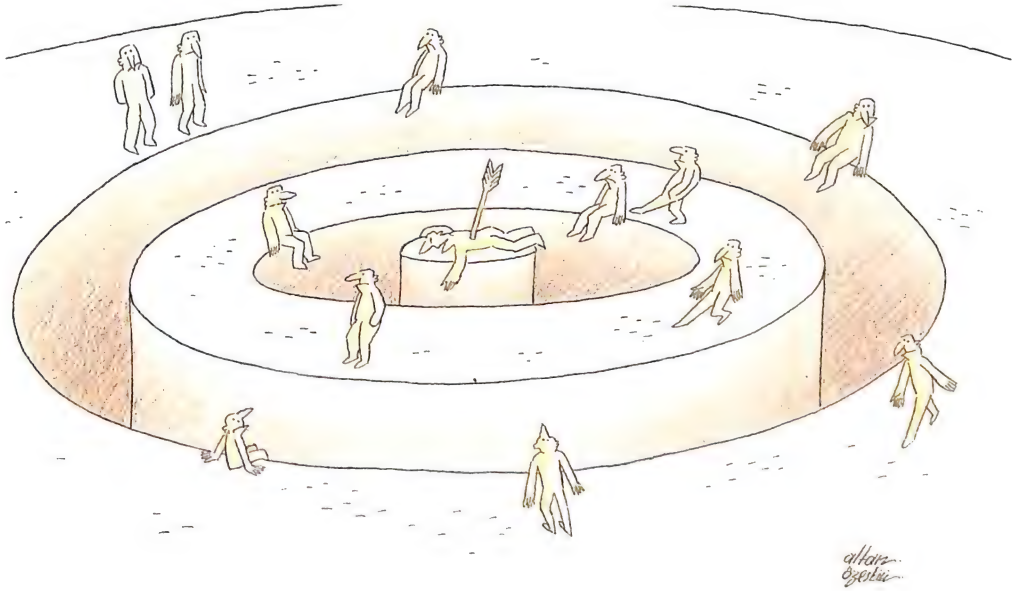

ALTAN ÖZKESİCİ

AYDINER

Portaş Portakal Çiçeği Vadisi Konutları

Üsküdar Atıksu Ön Arıtma Tesisi Q=179.000 m^3/gün

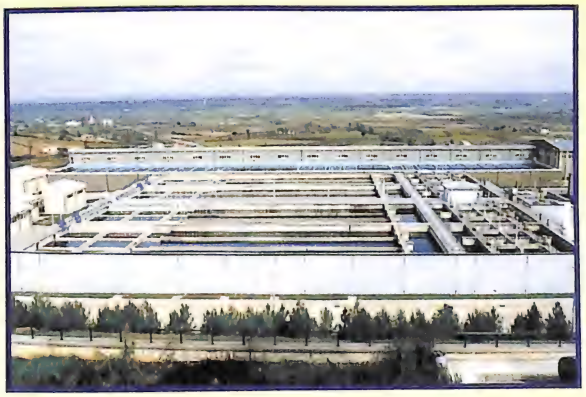

Samsun İçmesuyu Arıtma Tesisi Q=200.000m^3/gün

Beyköy HES Santral Binası ve İsale Kanalı İnşaatı

Bafra Ovası Sulaması (1. Kısım İnşaatı)

MİRA 417 27 79 Ank.

İHTİSAS ALANLARIMIZ

- İçmesuyu Arıtma Tesisleri • Baraj İnşaatı • İsale Hatları • HES İnş.
- Karayolu İnşaatları • Enerji Santralleri • Altyapı İşleri
- Sanayi Tesisleri inşaatı

ÜSTLENİLEN PROJELERDEN BAZILARI

- Samsun İçmesuyu Arıtma Tesisi
- Samsun Çakmak Barajı-Tasfiye Tesisi-Atakum arası İsale Hattı
- Beyköy Hidroelektrik Santrali, Santral Binası ve İsale Hattı
- Manavgat Su Arıtma Tesisi ve İsale Hattı
- Batıkent Altyapı İnşaatları
- Nevşehir-Ürgüp Ayrım-Avanos Yol İnşaatı (Avanos çevre yolu dahil)
- Ereğli KAM II/2 Soğuk Haddane Binaları İnşaatı
- Bafra Ovası Sulaması (1. Kısım İnşaatı)

AYDINER

AYDINER İNŞAAT A.Ş.
MERKEZ
Yenifoça Sokak No: 2
Gaziosmanpaşa 06700 ANKARA
Tel: (0.312) 446 35 00 (12 Hat)
Fax: (0.312) 446 35 15

YAN KURULUŞLARIMIZ

METAY İNŞAAT TİC. LTD. ŞTİ.	SAMSUN MAKİNA SAN. A.Ş.	LAYNE BOWLER
FABRİKA	FABRİKA	Dik Türbin Pompaları San. ve Tic. A.Ş.
Ankara Yolu 20. Km.	Samsun-Ankara Karayolu 5. Km.	İstanbul Yolu 16. Km.
Susuzköy Mevkii ANKARA	SAMSUN	ANKARA
Tel: (0.312) 366 70 16	Tel: (0.362) 437 08 45 - 46	Tel: (0.312) 255 96 57

▪ AYPA Pazarlama A.Ş. ▪ AYEN Enerji A.Ş. ▪ AYER Tarım A.Ş. ▪ AYSU A.Ş. ▪ AYTA Tarım Ürünleri Ltd. Şti.

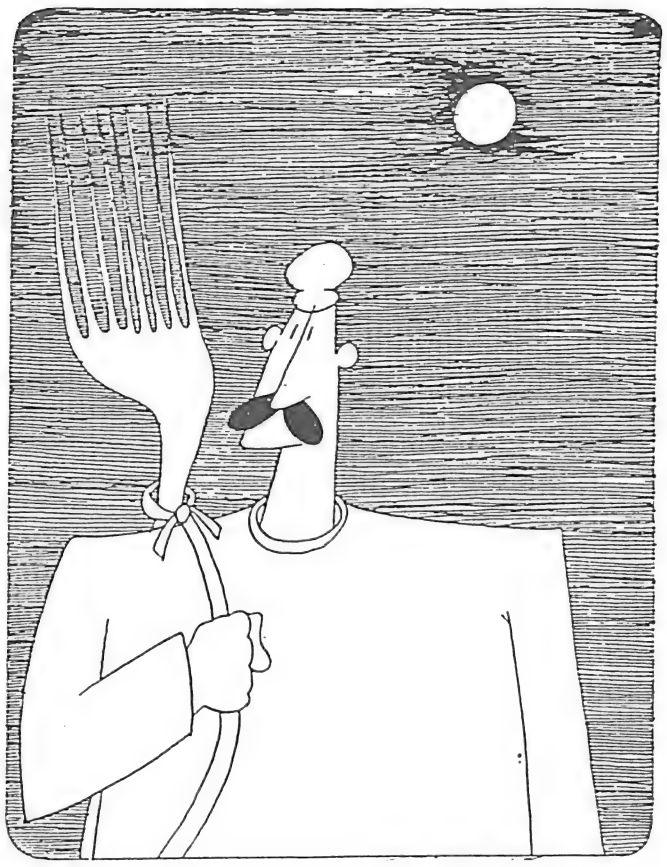

SERDAR KURTÇA

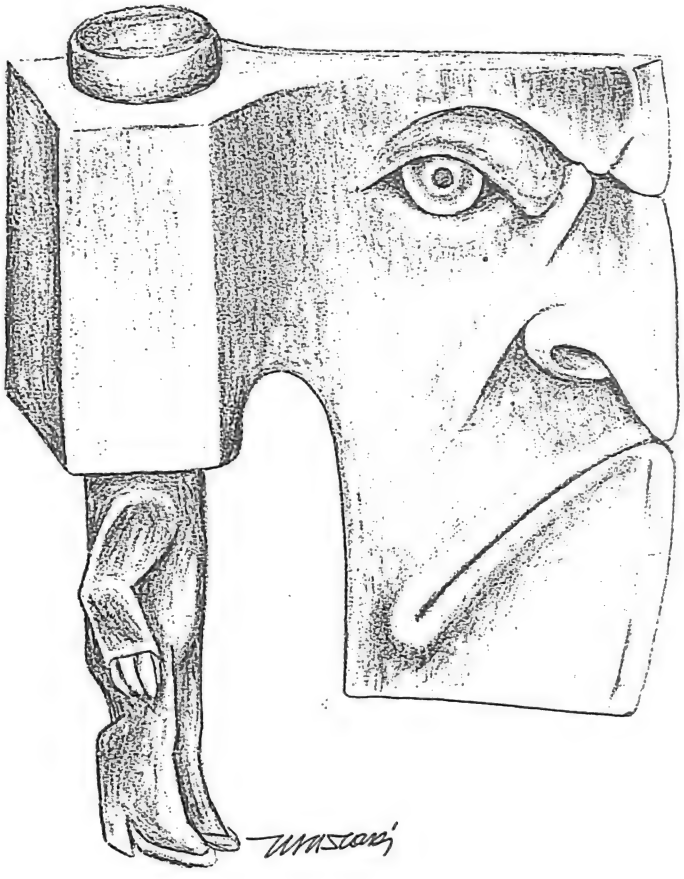

MEHMET ARSLAN

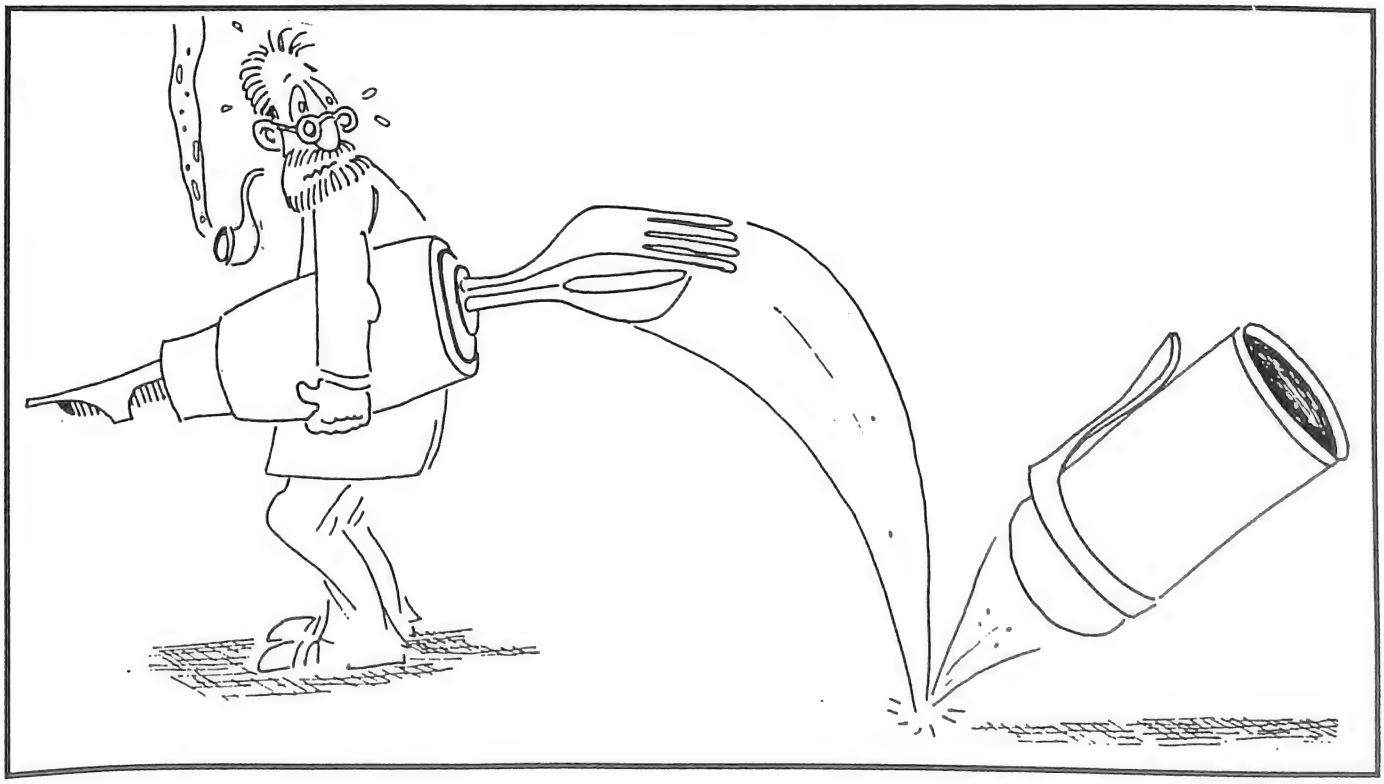

TARIK KARAÇİÇEK

Bu şubede hazine bonosu alıp satabilirsiniz.

İnteraktif Bilgisayar; hazine bonosu alım-satımından repoya, kredi kartı ödemelerinden yatırım hesabı işlemlerine, havaleden hesap açmaya dek bütün bireysel bankacılık işlemleri için hizmetinizde.

İnteraktif Bilgisayar'ın kolaylıklarından yararlanmak için hesabınızın olduğu İş Bankası şubesine bir **İnteraktif Bankacılık** talimatı vermeniz yeterli.

*(Bu talimat size **İnteraktif Telefon**'u kullanma olanağı da sunuyor. Bankacılık işlemlerinizi bilgisayarla değil de, telefonla yapmayı tercih ederseniz, **İnteraktif Telefon**larımız hemen yanda...)*

Kendinize ait bir bilgisayarınız olmasa bile; hatta Türkiye'de değil, yurtdışında olsanız bile **İnteraktif Bilgisayar**'ı kullanabilirsiniz.

İş Bankası'nın gelişmiş güvenlik önlemleriyle ve tabii hiçbir ücret ödemeden.

İNTERAKTİF BANKACILIK

İnteraktif Telefonlarımız

Adana	:	(0322) 359 02 02
Ankara	:	(0312) 287 02 02
Antakya	:	(0326) 214 78 55
Antalya	:	(0242) 248 02 02
Balıkesir	:	(0266) 249 02 02
Bursa	:	(0224) 224 02 02
Denizli	:	(0258) 242 53 66
Eskişehir	:	(0222) 220 19 19
Gaziantep	:	(0342) 231 02 02
İstanbul	:	(0212) 512 02 02
		(0216) 345 02 02
İzmir	:	(0232) 441 02 02
İzmit	:	(0262) 331 13 51
Kayseri	:	(0352) 222 11 88
Konya	:	(0332) 353 02 02
Manisa	:	(0236) 239 04 00
Mersin	:	(0324) 238 45 35
Muğla	:	(0252) 214 02 02
Samsun	:	(0362) 432 02 72
Tekirdağ	:	(0282) 263 32 33
Trabzon	:	(0462) 326 79 00
Zonguldak	:	(0372) 252 32 00

İnteraktif Bilgisayar İşlemlerinizi İnternet'e bağlanmadan yapmak istersiniz telefonlarımız

Ankara	:	(0312) 289 82 40
İstanbul	:	(0212) 520 85 90
		(0216) 449 40 10
İzmir	:	(0232) 441 04 90

TÜRKİYE İŞ BANKASI

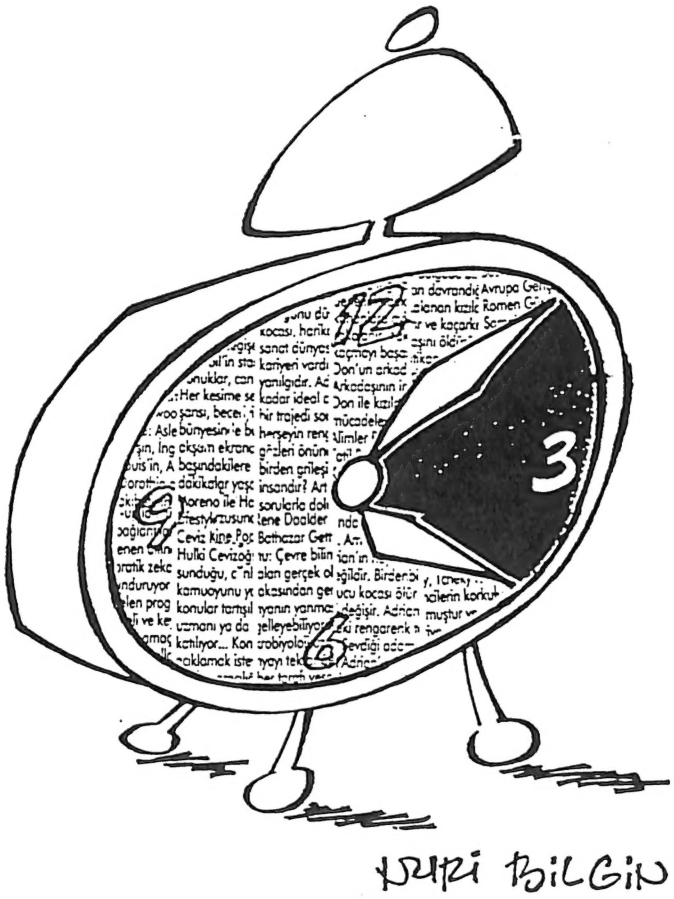

NURİ BİLGİN

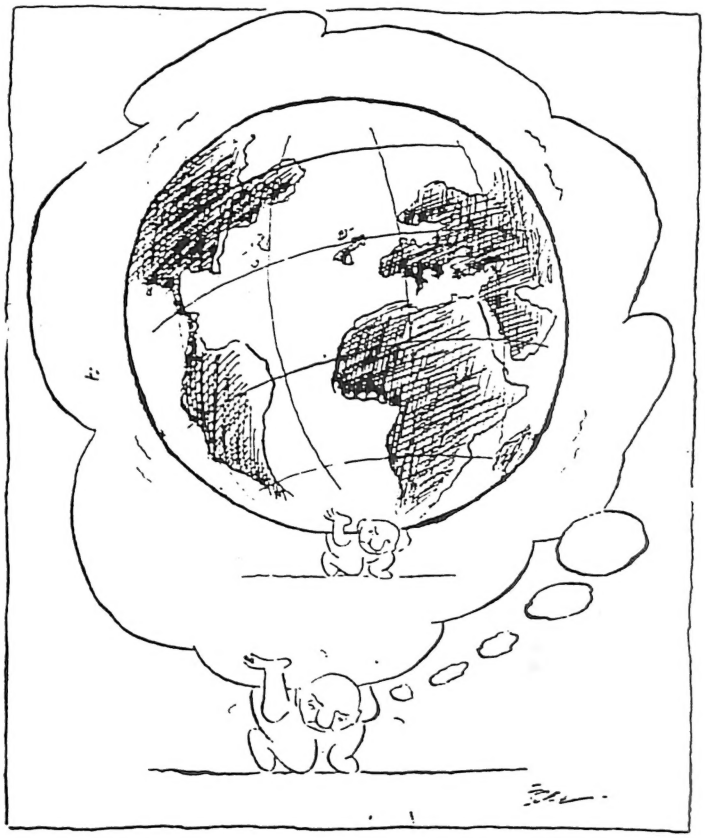

İZEL ROZENTAL

ÇEVREMDEKİLER — GÜNGÖR KABAKÇIOĞLU

JACGUES VERLINDEN - BELÇİKA

TÜRKİYE'NİN TADINI DEDEMAN'LA ÇIKARIN

Dedeman;

30 yılı aşkın süredir geleneksel Türk misafirperverliğini yaşatmaya çalışıyor.

Türkiye'nin farklı bölgelerinde dört mevsim aynı kalite ve konforu sağlayan

Dedeman, hizmet kapasitesi ve yelpazesini genişletmeyi sürdürüyor.

Türkiye'nin tadını Dedeman'la çıkaracaksınız.

DEDEMAN
HOTELS & RESORTS

Yıldız Posta Cad. No:52/2 Esentepe 80700 İstanbul-TÜRKİYE Tel: (0212) 275 76 00 Faks: (0212) 274 83 14
Dedeman Otelleri Ücretsiz Bilgi ve Rezervasyon Hattı: 0800 211 44 44
E-Mail: hotels@dedeman.com.tr - internet http://www.dedemanhotels.com

UTELL

•ANKARA •ANTALYA •BODRUM (Nisan'98) •CLUB BLUE WATERS (Sorgun / Antalya) •CLUB BODRUM •DİYARBAKIR (Nisan'98) •ERCİYES Ski Center •İSTANBUL
•KAPADOKYA •OLIVE TREE (Northern Cyprus) •PALANDÖKEN Ski Center •PARK ANTALYA •RİZE •SARIKAMIŞ Auberge

CREATIVE POINT